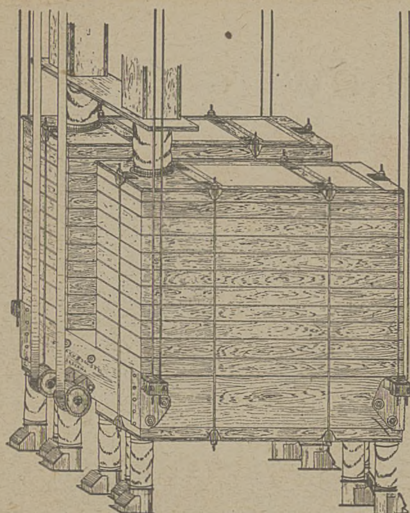

WARSZTATY MECHANICZNE BUDOWY MASZYN MŁYŃSKICH

F. JAKUBOWSKI

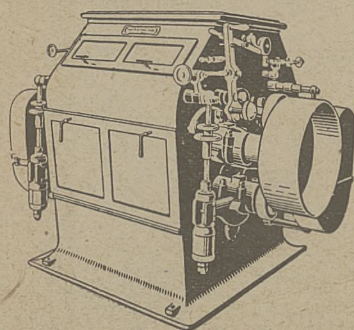
Warszawa, Krochmalna Nr. 83 i 86.

specjalność fabrykacji:

Pytle płaskie 2-u, 3-y, 4-o, 6-cio działowe

(Każdy dział stanowi osobną skrzynię)

WŁASNEJ PATENTOWANEJ KONSTRUKCJI SAMOWYWAŻANIE W RUCHU.
ODDZIELNE SITA ZAMIENNE, WSTAWIANE W RAMKI PYTLA.
ŁATWOŚĆ PRZYSTOSOWANIA DO ODSIEWANIA ŻYTA LUB PSZENICY.
WYKONANIE PIERWSZORZĘDNE. CENY KONKURENCYJNE.
DOSTAWA ZE SKŁADU LUB W TERMINACH KRÓTKICH.
LICZNE PODZIĘKOWANIA ODBIORCÓW.

Wytwórnia Maszyn Młyńskich

Inż. FR. PAŁASZEWSKIEGO

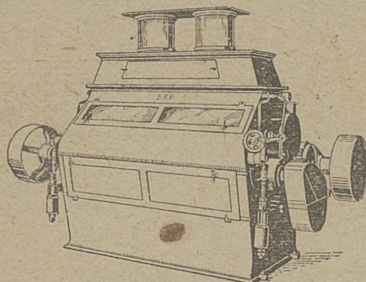
ŁÓDŹ, Zielona 44 róg Zakątnej 39.
Telefony 31-11 i 2-38.

Specjalność: = MLEWNIKI 2-u i 4-o walcowe. = GNIOTNIKI. =
= ODSIEWACZE PŁASKIE o 2-ch, 4-ch i 6-ciu działach. =
KAMIENIE FRANCUSKIE. TURBINY.
ARTYKUŁY MŁYNARSKIE.
RYFLOWANIE WALCY.

BUDOWA WSZELKICH MASZYN MŁYŃSKICH.

GAZA JEDWABNA SZWAJCARSKA firmy „DŪFOUR.

TELEFON 40-77 TELEFON 40-77

BUDOWA TURBIN WODNYCH

„WODOTURBINY"

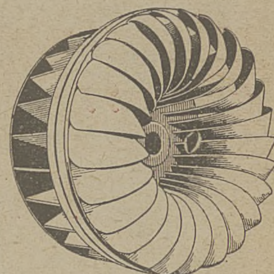
C. BERNHARD i S-ka

ŁÓDŹ, ul. ZAKĄTNA Nr. 62.

SPECJALNOŚĆ:

BUDOWA TURBIN i RYFLOWANIE WALCY.

BUDOWA MŁYNÓW POSTAWY WALCOWE
KAMIENIE MŁYŃSKIE
FRANCUSKIE, SASKIE, ŚLĄSKIE i SZTUCZNE
WSZELKIE MASZYNY DO CZYSZCZENIA ZBOŻA

Zakładanie transmisji. Reperacja maszyn parowych, młyńskich i wszelkich syst. motorów jak i rozborowanie cylindrów na miejscu. FREZEROWANIE KÓŁ ZĘBATYCH Sprzedaż gazy szwajcarskiej i wszelkich narzędzi do kucia kamieni. CENY PRZYSTĘPNE.

TELEFON 40-77 TELEFON 40-77

PLOMBY STALOWE

do plombowania worków z mąką z każdym żądanym
= napisem firmowym i oznaczeniem jakości mąki =

dostarczają najtaniej:

Zakłady Przemysłowe „MULTUM" S. A. w Krakowie, ul. Sołtyka 19

Na żądanie przesyłamy oferty z wzorami.

Rok VIII. 15 września 1926 r. Nr. 17

MŁYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH

WYCHODZI DWA RAZY MIESIĘCZNIE | REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, N.-ŚWIAT 70

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

WARUNKI PRENUMERATY:
Dla członków Zw. Mł. Pol. kwart. 4 zł.
Dla nie członków „ 6 „

Ogłoszenia przyjmuje
Redakcja „Młynarza Polskiego"
Nowy-Świat 70, tel. 277-45.

NUMER NASZEGO KONTA w P. K. O.
1615

Nowoczesne systemy mielenia

(Ciąg dalszy).

Inż. prof. ST. MAŁYSZCZYCKI.

C. Pytle młyńskie.

Stosownie do poprzednio podanych sprawności pytli graniastych (lub cylindrycznych) odnośnie obliczenia potrzebnych ich wymiarów dla danego przemiału przykładowego są zawarte w poniższej tabeli:

Rodzaj przemiału	Ilości zasypu, względnie ilości wysiewanej mąki		Przy średnicy bębna w mm.	Wymagane długości bębna w dm.	Praktyczna, odpowiednio zwiększona, długość bębna w mm.
	w %	w kg. na godzinę			
Pytle graniaste.					
a) Przedpytle.					
I-sze śrutowanie	97,5	500 × 97,5 : 100 = 487,5	700	487,5 : 21 = 23,0	2500
II-gie „	72,5	500 × 72,5 : 100 = 362,5	700	362,5 : 21 = 17,0	2000
III-cie „	57,5	500 × 57,5 : 100 = 287,5	700	287,5 : 21 = 13,6	1500
1-szy wymiał otrębowy .	47,5	500 × 47,5 : 100 = 237,5	600	237,5 : 18 = 12,6	1500
2-gi „ „ .	37,5	500 × 37,5 : 100 = 187,5	500	187,5 : 15 = 12,5	1500
3-ci „ „ .	30,5	500 × 30,5 : 100 = 152,5	500	152,5 : 15 = 10,0	1500
b) Pytle mączne.					
I-sze śrutowanie	25	500 × 25 : 100 = 125	700	125 : 3,6 = 35	3500
II-gie „	15	500 × 15 : 100 = 75	700	75 : 3,6 = 21	2500
III-cie „	10	500 × 10 : 100 = 50	700	50 : 3,6 = 14	1500
1-szy wymiał otrębowy .	10	500 × 10 : 100 = 50	600	50 : 3,0 = 16,7	2000
2-gi „ „ .	7	500 × 7 : 100 = 35	500	35 : 2,6 = 13,5	1500
3-ci „ „ .	5	500 × 5 : 100 = 25	500	25 : 2,6 = 9,6	1500

Wobec względnie małych ilości odsiewanych produktów mielenia w danym przykładzie przemiałowym, wykazane w powyższej tabeli wymiary bębnów odsiewających przy **całkowicie samoczynnym przemiale żyta** wskazanem jest przystosowanie ich do **częściowo** tylko **ciągłego mielenia,** przez co zostanie **odpowiednio zredukowaną ilość i różnorodność w wymiarach tak przedpytli, jak i pytli graniastych,** a co na podstawie poprzednio podanych sprawności tychże daje się z łatwością oznaczyć.

Ponieważ **sprawności pytli odśrodkowych są znacznie większe od pytli graniastych,** więc dla danego przemiału 12.000 kg. oczyszczonego żyta na dobę wypadają **tak małe ich długości,** szczególnie dla pytli mącznych, że **praktyczne zastosowanie ich w tym wypadku nie jest odpowiednie,** to też odnośne obliczenia zostają tu pominięte.

Najwłaściwszem zaś przedstawia się tu odsiewanie produktów mielenia na pytlach płaskich.

Stosownie do poprzednio podanych sprawności pytli płaskich odnośne obliczenia potrzebnych ich wymiarów, dla danego przykładu przemiałowego są zawarte w poniższej tabeli:

Rodzaj przemiału	Ilości zasypu		Średnia sprawność pytla płaskiego na 1 m² powierzchni ramy w kg. na godzinę	Wymagana sumaryczna powierzchnia ram pytla płaskiego dla danego przemiału w m²	Wymagana jednostkowa powierzchnia ramy dla danego przemiału przy przyjętych 10-ciu ramach pytla płaskiego w m²	Wymagana szerokość ram dla danego przemiału przy przyjętej długości ich na 1.6 m. w metrach	Praktyczne, odpowiednio zwiększone szerokości ram pytli płaskich, przy przyjętych ich długościach na 1,6 m. w mm.	
	Z poprzedniej tabeli z procentowymi wynikami przemiałowymi w %	Z podanych w tabeli przy pytlach graniastych dla danego przykładu w kg. na godzinę						
I-sze śrutowanie	97,5	487,5	92,5	487,5 : 92.5 = 5,27	0,527	0,527 : 1,6 = 0,329	2×235 = 470	jeden 4-działowy pytel
II-gie „	72,5	362,5	92,5	362,5 : 92,5 = 3,91	0,391	0,391 : 1,6 = 0,244	1×235 = 235	
III-cie „	57,5	287,5	92,5	287,5 : 92,5 = 3,10	0,310	0,310 : 1,6 = 0,193	1×235 = 236	
1-szy wymiał otrębowy	47,5	237,5	55,0	237,5 : 55 = 4,31	0,431	0,431 : 1,6 = 0,269	2×220 = 440	jeden 4-działowy pytel
2-gi wymiał otrębowy	37,5	187,5	55,0	187,5 : 55 = 3,41	0,341	0,341 : 1,6 = 0,213	1×220 = 220	
3-ci wymiał otrębowy	30,5	152,5	55,0	152,5 : 55 = 2,77	0,277	0,277 : 1,6 = 0,173	1×220 = 220	

Przy zastosowaniu zatem **oddzielnego odsiewania mąki dla każdej czynności drobienia żyta,** odnośnym systemem mielenia, potrzebne są dla danego przykładu przemiałowego **2 cztero-działowe i dziesięcio-ramowe pytle płaskie,** a mianowicie, **jeden z ramami 470 mm. szerokości dla śrutowań ziarna, a drugi z ramami 440 mm. szerokości dla wymiałów otrębowych, przyczem po dwa działy każdego pytla płaskiego służą do odsiewania I-go śrutu i 1-go wymiału, a po jednym dziale dla reszty odsiewań.**

D. Wentylacja ssąca.

Stosownie do podanych poprzednio zapotrzebowań powierzchni filtrowych w m² dla odpylaczy ssących i ilości powietrza na 1 m² ich powierzchni w m³ na minutę, odnośnie obliczenia dla danego przemiału przykładowego są następujące:

1. **Walce młyńskie:** ponieważ sumaryczna długość potrzebnych tu walców wnosi 2×600 mm + 1×500 mm = 2 × 6 dm. + 1 × 5 dm. = 17 dm., a wymagana powierzchnia filtrowa odpylacza ssącego dla 1 dm. długości walca przyjmuje się średnio na 0,3 m², to **potrzebna powierzchnia filtrowa odpylacza dla walców** w danym przykładzie przemiałowym oblicza się na 17 × 0,3 = **5,1 m².**

2. **Kamienie młyńskie:** ponieważ wymagana powierzchnia filtrowa odpylacza ssącego w m² wynosi średnio 3,2 D, gdzie **D** oznacza średnicę kamienia w metrach, a potrzebne są tu dla całkowicie samoczynnego przemiału żyta 3 złożenia kamieni o średnicach 1100, 1000 i 900 mm., więc **sumaryczna powierzchnia filtrowa odpylacza dla złożeń kamieni młyńskich** oblicza się na (1,1 + 1,0 + 0,9) × 3,2 = **9,6 m².**

3. Pytle młyńskie.

a) Przedpytla graniaste, do których może być stosowaną z korzyścią wentylacja przy ich rurach wlotowych dla produktów mielenia; ponieważ wymagana powierzchnia odpylacza ssącego w m² oblicza się z wyrazu: 0,7 D × L, gdzie **D** oznacza średnicę, a **L** długość bębna odsiewającego w metrach, a potrzeba tu dla całkowicie samoczynnego przemiału żyta 6 przedpytli graniastych, a mianowicie, 700 × 2500 mm., 700 × 2000 mm., 700 × 1500 mm., 600 × 1500 mm. i dwa po 500 × 1500 mm., to sumaryczna **powierzchnia filtrowa odpylacza dla przedpytli graniastych** oblicza się na: 0,7 × (0,7 × 2,5 + 0,7 × 2,0 + 0,7 × 1,5 + 0,6 × 1,5 + 2 × 0,5 × 1,5) = **3,92 m².** — Do **graniastych zaś pytli mącznych,** jako bezpośrednio odbierających wysiewany na należących do nich przedpytlach produkt mielenia, **oddzielnej wentylacji** nie stosuje się, bo **dwukrotne użycie** jej do tego samego produktu odsiewania byłoby zbytecznem.

b) Pytle płaskie: ponieważ wymagana powierzchnia odpylacza ssącego dla 1 m² ramy pytla płaskiego wynosi średnio 0,3 m², a dla całkowicie samoczynnego przemiału żyta potrzeba tu następujących powierzchni ram pytla płaskiego: 5,27 + 3,91 + 3,10 + 4,31 + 3,41 + 2,77 = 22,77 m², to **sumaryczna powierzchnia filtrowa odpylacza** oblicza się dla danego przemiału przykładowego na: 0,3 × 22,77 = **6,83 m².**

Przy zastosowaniu zatem dla **danego samoczynnego przemiału żyta do odsiewania produktów mielenia pytli graniastych ogólna powierzchnia filtrowa odpylacza ssącego** powinna wynosić: dla walców 5,1 m², dla kamieni 9,6 m², a dla pytli graniastych 3,92 m², więc **razem 18,62 m²;** a przy zastosowaniu **pytli płaskich** o 6,83 — 3,92 = 2,91 m² więcej, t. j. 18,62 + 2,91 = **21,53 m².**

Ponieważ najczęściej stosowane w praktyce odpylacze ssące tworzą się ze zgrupowań rękawów tkaninowych o średnicy 200 mm. i 2,5 m. długich, t. j. o powierzchni 0,2 × 3,14 × 2,5 = 1,57 m², to wymagane ilości rękawów odpylaczy, przy zastosowaniu **pytli graniastych** obliczają się tu na: 18,62 : 1,57 = **11,8;** przy zastosowaniu zaś **pytli płaskich:** 21,53 : 1,57 = **13,7.** — To też **dla praktycznego użytku odpylacz ssący przy pytlach graniastych powinien tu mieć 12 rękawów tkaninowych o średnicy 200 mm i 2,5 m długości, a przy pytlach płaskich — 14 takich samych rękawów.**

Ponieważ zapotrzebowanie powietrza dla 1 m² powierzchni odpylacza ssącego, jak to poprzednio było wykazanem, wynosi średnio 5 m³ na minutę, to w danym wypadku przy **pytlach graniastych ilość potrzebnego powietrza na minutę** wynosi: 18,62 × 5 = **93,1 m³,** a przy **pytlach płaskich:** 21,53 × 5 = **107,65 m³.** Odpowiednio też do tego należy tu zastosować **wietrznik ssący** o stosownych rozmiarach i ilościach obrotów, które w danym wypadku powinny być następujące: **średnica skrzydeł wietrznika 600 mm., średnica otworu ssącego — 340 mm., a ilość obrotów na minutę — 1200.**

(Dalszy ciąg nastąpi).

Kronika

FRANCJA ZNOSI CŁA PRZYWOZOWE NA ZBOŻE.

Rząd francuski został upoważniony ustawą z dnia 3 lipca r. b. do zmniejszenia względnie całkowitego zniesienia cła przywozowego na zboże, a to w celu zaopatrzenia rynku wewnętrznego w mąkę. Na tej podstawie zostało ogłoszone rozporządzenie, znaszące całkowicie wymienione cło, przyczem przywóz będzie się odbywał pod kontrolą właściwych organów rządowych. Równocześnie młynarze zostali zobowiązani do zameldowania posiadanych zapasów zbóż w ciągu pięciu dni od daty wydania rozporządzenia. Ilości przywiezione bez cła muszą być w określonym terminie, ustalanym przez władze państwowe, dostarczane do piekarni.

Zarządzenie powyższe zostało wywołane niedostatecznym zbiorem zbóż chlebowych. Ogólne urodzaje są znacznie gorsze, niż w roku ubiegłym. Podług raportów polskiego konsulatu generalnego w Paryżu, zbiory roślin pastewnych, okopowych i traw również są niepomyślne. Nieurodzaj roku obecnego wpłynie poważnie na powiększenie operacji importowych.

Wzrośnie w tym roku we Francji import żyta o jakie 500.000 tonn, ponieważ procent domieszki do pszenicy na przemiał powiększono do 8% i dopuszczono całkowite pokrycie go żytem. Wobec tego firmy francuskie toczą pertraktacje z Rosją o dostawę żyta do Francji. Import żyta z Polski będzie miał niewątpliwie niemniejsze szanse, o ile polscy eksporterzy nie przeoczą okazji.

OGRANICZENIA PRZEMIAŁOWE WE WŁOSZECH.

Włochy energicznie zabierają się do sanacji swojej waluty. Ażeby zmniejszyć podaż lirów włoskich na rynkach zagranicznych, trzeba zmniejszyć imoprt. Najbardziej bolesnym jest dla Włoch import zbożowy. Ażeby zmniejszyć przywóz zboża chwycili się Włosi środka radykalnego, a mianowicie powiększania produkcji krajowej zboża. Ustalono cła przywozowe od zboża, 2) rzucono kilkumiljonowy fundusz na utrzymanie rolniczych katedr ruchomych, 3) wyasygnowano specjalny fundusz na okres 10 lat w wysokości 7 miljonów rocznie na organizacje pól doświadczalnych, 4) zorganizowano prowincjonalne komisje rolnicze, złożone z wybitnych sił fachowych dla szerzenia propagandy uprawy zbóż.

Przewidywano powiększenia zbiorów już w roku bieżącym o 4 do 5 miljonów centnarów. Ze względu jednak na chłody, deszcze, panujące w czasie wiosennym we Włoszech, zwyżka plonów okazała się mniejszą, niż było przewidywane.

Ostatnim zarządzeniem, zmierzającym do zmniejszenia przywozu zboża, jest dekret, obowiązujący z dniem 1 września r. bież., zakazujący wypieku pieczywa białego. W myśl dekretu, chleb może być pieczony tylko z mąki o wymiale 80 — 85% całego ziarna.

ZAKAZY WYWOZU BYDŁA Z POWODU EPIDEMJI.

Z powodu zarazy płucnej, zamknięty jest obecnie wywóz bydła rogatego z województw: 1) białostockiego, 2) kieleckiego, 3) lubelskiego, 4) poleskiego i 5) warszawskiego.

Z powodu pryszczycy, zamknięty jest obecnie wywóz zwierząt racicowych z województw: 1) białostockiego, 2) kieleckiego, 3) lubelskiego, 4) łódzkiego, 5) pomorskiego, 6) poznańskiego, 7) śląskiego i 8) warszawskiego, oraz powiatów: Kraków i Tarnów — woj. krakowskiego, powiatów: Baranowicze, Nieśwież, Słonim i Stałpce — woj. nowogródzkiego, powiatów: Brześć i Kosów — woj. poleskiego.

KURSY LISTÓW ZASTAWNYCH PRZY PRZYJMOWANIU NA POCZET PODATKU MAJĄTKOWEGO.

Listy zastawne Państwowego Banku Rolnego Serij I (zobowiązania Banku do wydania listów serji), określone w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 lutego 1925 r., będą przyjmowane na poczet podatku majątkowego po kursie 130 na 100 nominalnych.

Listy zastawne Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie i Wileńskiego Banku Ziemskiego w Wilnie, określone w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 lutego 1925 r., będą przyjmowane na poczet podatku majątkowego po kursie 680 za $ 100 nominalnej wartości powyższych listów.

Kursy powyższe obowiązują od dnia 1 sierpnia r. bież.

PODWYŻKA TARYF KOLEJOWYCH O 7%.

Sprawa podwyżki taryfy osobowej i towarowej w Minist. Kolei jest zdecydowana i wynosić ma 7% obecnych stawek, co, zdaniem ministerstwa, nie powinno wpłynąć na podwyżkę cen towarów.

Inne ministerstwa nie wydały dotąd swej opinji. Uważamy, że w momencie walki wytężonej z drożyzną, podwyższanie taryf kolejowych właśnie spowoduje zwyżkę cen.

ZMNIEJSZENIE BEZROBOCIA W WARSZAWIE.

Według danych Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Warszawie, w okresie od 30 sierpnia do 4 września, ogólna przybliżona liczba bezrobotnych w Warszawie wynosiła 15.740, w tej liczbie pracowników umysłowych było 3.900. W porównaniu z poprzednim okresem tygodniowym, liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 360, w tej liczbie o 50 pracowników umysłowych. Bezrobocie zmniejszyło się prawie we wszystkich grupach zawodowych, wskutek ożywienia w przemysłach, głównie we włókienniczym, budowlanym i metalowym.

4-TE LOSOWANIE 2-EJ SERJI 5% PREMJOWEJ POŻYCZKI DOLAROWEJ.

Dn. 1 września o godz. 10 r. w pok. Nr. 85 gmachu ministerjum skarbu, odbyło się ciągnienie wygranych 5 proc. pożyczki dolarowej. Atrakcją tego losowania była główna wygrana w sumie 40,000 dolarów. Przeniesienie ciągnienie do ciasnego pokoju nastąpiło wskutek zajęcia sali przez misję prof. Kemmerera.

Za stołem prezydjum zasiedli: przewodniczący — wicedyrektor departamentu obrotu pieniężnego ministerjum skarbu p. Stanisław Lipiński, wicedyrektor urzędu pożyczek państwowych, p. Witold Szczelik;

jako przedstawiciele miasta pp. Kłyszewski i Rąbalski oraz zastępca rejenta p. Edmund Wojnarowski, protokółował p. J. Gniewiński.

Przed ciągnieniem, jak zwykle, odbyło się sprawdzenie przez kilka osób, z licznego grona zebranych, że numery ich pożyczek wrzucone będą do koła losowań.

Wygrane padły:

Główna (40,000 dolarów) na Nr. 223,188;

8000 dolarów na Nr. 313,428;

po 3000 dol. na Nr. Nr. 973,804, 373,504 i 063,545;

po 1000 dol. na Nr. Nr. 756,650, 434,643, 573,571, 354,118 i 373,450;

po 500 dol. na Nr. Nr. 167,385, 436,911, 108,803, 808.751, 072,122, 002,279, 912,044, 937,402, 994.563 i 650.537;

po 100 dolarów: 638,451, 204,976, 990,834, 333,305, 622,416, 306.475, 434.538, 588.107, 555,678, 299,894, 336,223, 388,156, 007,483, 971,953, 563.986. 976.849, 308,529, 481,637, 553,878, 352.363, 266.902, 907.784, 270.134, (w tem miejscu dziewczynki, kręcące kołem i ciągnące numery, ustały i trzeba było zrobić kilkuminutową przerwę; ztąd wniosek, że na przyszłe ciągnienie należy uruchomić 4 pary dziewczynek). Po tej przerwie: 165.911, 987.183, 089.377, 915.894, 187.037, 883.653, 922.460, 508.298, 550.062, 434.636, 132.027, 007.789, 679.317, 691.076, 426.915, 218.631, 510.115, 789.560, 690.130, 775.417, 835.383, 101.202, 447.281, 133.381, 780.260, 207.122, 594.910, 359.652, 758.791, 471.511, 805.088, 320.050, 260.435, 619.745, 313.572, 541.786, 060.589, 506.280, 441.878, 753.889, 281.161, 090.318, 559.254, 704.776, 988.893, 129.323, 603.557, 889.545, 693.965, 934.765, 130.374, 470.452, 808.478, 877.122, 753.492, 540.214 i 667.327.

Razem sto premji na ogólną sumę 75.000 dol.

Ciągnienie ukończono o godz. 11 m. 40.

Następne ciągnienie d. 2 listopada.

DZIEŃ OSZCZĘDNOŚCI.

Pierwszy Międzynarodowy Kongres Oszczędnościowy, który odbył się w 1924 r. w Medjolanie, ustalił na dzień 31 października „Święto oszczędności". Międzynarodowy Instytut Oszczędnościowy w Medjolanie, powołany do życia uchwałą wyżej wymienionego Kongresu, zwrócił się już w r. ub. do P. K. O., członka Instytutu, o zorganizowanie „dnia oszczędności" w Polsce. Przeszkody techniczne nie pozwoliły jednak na urządzenie tego święta w r. ubiegłym.

Obecnie, z inicjatywy P. K. O., został powołany przy Ministerstwie Skarbu Komitet Organizacyjny, którego zadaniem jest odpowiednie przygotowanie „dnia oszczędności".

Komitet zamierza zwołać na 31 października r. b. do Warszawy ogólnopolski zjazd przedstawicieli instytucyj oszczędnościowych oraz działaczy na polu oszczędności społecznych. Zjazd ten miałby na celu wszechstronne rozpatrzenie zagadnienia oszczędności na tle naszych stosunków, nieziszczalności wkładów oraz powołanie do życia ogólnopolskich reprezentacyj oszczędnościowych.

Z Życia Związkowego

W SPRAWIE KREDYTU DLA PRZEMYSŁU MŁYNARSKIEGO.

W Nr. 15 „Młynarza Polskiego" podaliśmy krótką wzmiankę o staraniach, czynionych przez Wspólną Reprezentację Związków Młynarskich, w celu uzyskania pomocy kredytowej dla młynarstwa. Podkreślaliśmy fakt, że propozycję p. Ministra udzielenia pomocy w ziarnie, Wspólna Reprezentacja odrzuciła, jako narazie nie rzeczową, i co następnie zostało ujęte w specjalnie opracowanym memorjale, przedstawiającym konieczność otrzymania pomocy gotówkowej.

Poniżej podajemy w skróceniu treść memorjałów, które spowodowały ostatecznie uzyskanie kredytu.

Dnia 10 sierpnia b. r. skierowano memorjał o treści następującej:

Nadszedł czas najbardziej odpowiedni w celu stworzenia dostatecznych rezerw zbożowych, któreby zabezpieczyły kraj przed tendencją zwyżki cen artykułów żywnościowych.

Wiadomym nam jest fakt, że również Min. Skarbu sprawą tą się zajmuje i że Rząd ma zamiar ze specjalnych funduszów stworzyć rezerwy zbożowe, idące w tym samym kierunku. Witamy też podobny projekt z największem zadowoleniem, gdyż wskazuje on, że Min. Skarbu zdaje sobie dokładnie sprawę z konieczności uregulowania u nas stosunków, panujących na rynku zbożowym i przeciwdziałaniu na czas tym ujemnym objawom, jakieśmy przeszli w latach poprzednich.

Obecna nasza sytuacja gospodarcza wymaga bardzo troskliwej oceny i przedsięwzięcia kroków, któreby usunęły wszelkie te trudności, jakie wynikają z braku kapitałów na rynku polskim.

Ten brak kapitałów daje się w przemyśle młynarskim b. dotkliwie odczuwać i uniemożliwia z naturalnych przyczyn stworzenie pewnych rezerw zbożowych przez młyny. Z jednej bowiem strony, forsowany jest eksport zboża zagranicę, a wiadomą jest rzeczą, że zagranica wyrównywuje gotówkowo swoje zobowiązania. Rolnicy nie mają przeto żadnego powodu sprzedawania zboża młynom na kredyt. Młyny muszą przeto zgóry za zboże płacić, a brak kapitałów obrotowych ogranicza w niepokojący sposób możność zdobycia większych zapasów zboża. W ten sposób, wprawdzie eksport surowca się wzmaga, jednakowoż upada eksport produktów mącznych, w każdym razie pozostawia się gospodarstwo nasze na fali fluktuacji cen, nie mogąc w należyty sposób przeciwdziałać ewentualnej zwyżce cen.

Jak nas poinformowano, Min. Skarbu, zdając sobie sprawę z ewentualnej linji rozwoju, jaka może nastąpić, wysunęło kwestję kredytu, udzielić się mającego na realizację zbiorów, przyczem jednakowoż w ostatnich czasach powstała koncepcja, ażeby kredyt ten, który miałby być udzielony również przemysłowi przetwórczemu, nie był udzielony w formie gotówkowej, lecz drogą odstąpienia tego zboża, które, w myśl uprawnienia ustawy o poborze podatków w zbożu, producenci rolni mieliby w naturze składać na opłatę podatków, wynikających z zaległości, lub też zboża, dostarczonego na pokrycie podatków z własnej woli. Koncepcja ta idzie w tym kierunku,

iż poza intendenturami miałyby także pewne organizacje otrzymać tytuł do zbierania tego zboża.

Jeżeli chodzi o przemysł młynarski, to musimy już zgóry zaznaczyć, że przemysł ten przez swoje organizacje nie mógłby się tą sprawą zająć, a to z następujących przyczyn:

W pierwszym rzędzie organizacje młynarskie mają charakter ściśle zawodowy i nie zajmują się tranzakcjami handlowemi. Stanąłby przeto na przeszkodzie realizacji tego planu brak pewnej organizacji handlowej, brak potrzebnego do tego aparatu handlowego, co w krótkim czasie absolutnie nie da się załatwić. Ponadto organizacja taka musiałaby mieć charakter docentralizacyjny, tworzyć wszędzie, we wszystkich ośrodkach zbożowych składnice zbożowe i aparat do ściągania zboża i t. p., co również nie da się przeprowadzić.

Po trzecie, obawiamy się pewnych konfliktów, któreby powstały z racji ustalania cen giełdowych w stosunku do różnych miejscowości. Jednem słowem, jakkolwiek sama idea tej formy kredytu wydaje się być na pierwszy rzut oka przyciągającą, to praktyczne względy przemawiają przeciw realizacji tej idei, jeżeli chodzi o wciągnięcie w realizację planu organizacji młynarskich.

Wynika z tego, że pomoc, jaka może być udzielona przemysłowi młynarskiemu, może się obracać tylko na platformie kredytu gotówkowego. Każdy młyn, zasługujący na poparcie, sam się we własnym interesie starać będzie o to, ażeby stworzyć u siebie dostateczne rezerwy zbożowe. Dlatego jesteśmy zdania, ażeby, o ile ta pomoc miałaby nastąpić, sprawa nie była komplikowaną przez stwarzanie specjalnych aparatów kosztownych, lecz, ażeby Min. korzystało z indywidualnej zdolności każdego przedsiębiorcy, który dostatecznie będzie wiedział, gdzie zboże kupić i jakie zboże ma dla siebie zakupić, zabezpieczając w odpowiedni sposób swoje rezerwy zbożowe.

Sprawa kredytu gotówkowego jest przeto dla przemysłu młynarskiego rzeczą pierwszorzędnej wagi, jest ona też również ważną i dla naszego gospodarstwa narodowego, ponieważ zasili przedsiębiorstwa w potrzebny kapitał obrotowy dla stworzenia rezerw zbożowych

Kapitał ten jednakowoż, jeśli miałby być odpowiedni, musiałby być udzielony na przeciąg kilku miesięcy, a nie mniej jednak, jak na okres 3 miesięcy.

Dotychczasowa polityka w stosunku do młynarstwa była tego rodzaju, że w rzeczywistości straciliśmy wszelką nadzieję, ażeby słuszne postulaty, wynikające wprost z podstaw naszej polityki gospodarczej, były uwzględnione. Młynarstwo jest dzisiaj tak osłabione, że znajduje się w kompletnej apatji. Jest rzeczą nie do uwierzenia, ażeby z kraju tak produkcyjnego w zboże i posiadającego tak wielką zdolność przetwórczą, wywoziło się zboże, a nie zdobyto się na większy wywóz otrąb i mąki i ażeby młyny zawsze stawały wobec sytuacji niezdolności pokrycia konsumcji i należytego skupu zboża od producentów.

Z tego powodu, jeżeli chodzi o doraźną i produktywną pomoc, należy przemysłowi młynarskiemu udzielić wydatnej pomocy kredytowej. W tym kierunku proponowalibyśmy, ażeby Min. zastosowało ten sam sposób kredytowania, jak to miało miejsce w stosunku do przemysłu ceramicznego, a mianowicie kredyt miałby być udzielony przez Bank Gosp. Kraj. i to drogą oddziałów Banku Gosp. i w porozumieniu z organizacjami zawodowemi gosp. przemysłu młynarskiego.

Poruszona przez nas sprawa jest tak ważną, iż nie potrzebujemy dodawać, że w razie przyjęcia naszej koncepcji, rząd zabezpieczy się przed ewentualną zwyżką cen, która w swej konsekwencji odbić się może fatalnie na naszej walucie.

Na złożony powyższy memorjał **otrzymała dnia 16 sierpnia Wspólna Reprezentacja Związków Młynarskich list z Banku Polskiego Nr. 4595, stwierdzający skłonność udzielenia organizacjom młynarskim, reprezentującym poszczególne młyny, kilkumiljonowego kredytu na cele zakupu zboża na potrzeby rynku krajowego oraz na cele sfinansowania eksportu nadwyżki zboża zagranicę.**

Na list powyższy, Wspólna Reprezentacja przedłożyła w dn. 27 sierpnia wydziałowi kredytowemu Banku Polskiego wykaz sprawności przemiałowej młynów w poszczególnych dzielnicach.

Ponadto przedstawiciele Związków Młynarskich Wspólnej Reprezentacji przyjęli na siebie obowiązek przeprowadzenia rozdziału kredytów, przyjęcia moralnej gwarancji za racjonalność zużycia kredytów i terminowego wywiązania się poszczególnych członków z zobowiązań kredytowych, jako też do przedkładania materjału wekslowego odnośnym oddziałom Banku Polskiego, względnie Banku Gospodarstwa Krajowego.

Zaznaczono, że:

1) Poszczególne Organizacje uwzględniać będą przy rozdziale sumy kredytowej na poszczególne młyny jedynie młyny gospodarcze i finansowo zdrowe.

2) Gdyby którykolwiek z młynów w wykazie danej organizacji terytorjalnej, czy to na zlecenie Banku Polskiego, czy też na skutek opinji organizacji, został wykreślony, jako niezdolny do korzystania z kredytów, suma w ten sposób zwolniona przechodziłaby automatycznie na inne pozostałe młyny, zrzeszone w danej organizacji.

3) Dotyczy to także sum kredytowych, zwolnionych z powodu niemożności uzyskania przez poszczególne młyny żyra Banku Gosp. Krajowego, lub Banku Polskiego.

Z uwagi, że poszczególne Organizacje wezwały do korzystania z kredytów wszystkie młyny (o najniższej sprawności 15 tonn dziennego przemiału) na swojem terytorjum, bez względu na ich przynależność do organizacji i zwróciły uwagę na cel kredytu, zmierzający do ułatwienia realizacji zbiorów i zwiększenia podaży mąki i **przez większe wyzyskanie sprawności obniżenia kosztów przemiału, a wreszcie poparcie eksportu produktów mącznych,** — byłoby więc bardzo wskazanem, ażeby poważniejsze młyny, które zostaną zakwalifikowane do korzystania z kredytów, **mogły uzyskać możliwie największą sumę, gdyż tylko w tych warunkach skuteczność kredytu jest możliwa.**

Wszystkie organizacje młynarskie uznały, że, biorąc najwyższą nawet granicę przyrzeczonego kredytu, około 4 miljonów złotych, suma ta będzie mogła pokryć w minimalnych granicach zapotrzebowanie kapitału obrotowego większych młynów handlowych, a znaczna ilość młynów mniejszych z kredytu tego korzystać nie będzie mogła.

Gdyby którykolwiek z poważniejszych młynów, zasługujących na udzielenie kredytu, z jakichkolwiek względów napotkał na trudności w uzyskaniu żyra dwóch wyżej wspomnianych Banków Państwowych, prosimy, aby Sz. Dyrekcja wyraziła zgodę na wyjąt-

Do Panów Młynarzy.

Walne Zebranie Delegatów Oddziałów Związku Mł. Pol. w dniu 30-go maja r. b. uchwaliło wysokość rocznych składek członkowskich na rok 1926 w normach następujących:

Od	**wiatraków i młynów**	**1-o złożeniowych**		**zł. 2.50**	
„	**„**	**o 2-wu i więcej**	**złożeniach po**	**„ 2.50**	**od złożenia**
„	**młynów**	**o 2-wu i 3-ch**	**„**	**„ „ 5 —**	**„**
„	**„**	**o 4-ch i 5-ciu**	**„**	**„ „ 8 —**	**„**
„	**„**	**o 6-ciu i więcej**	**„**	**„ „ 10 —**	**„**

Za złożenie liczy się pojedyńczy postaw walcowy (podwójne postawy walcowe oblicza się w stosunku 2-ch złożeń). Każda para kamieni, lub perlak i jagielnik również liczy się za złożenie.

Majstrowie, kierownicy młynów, monterzy-technicy i czeladnicy płacą rocznie po 2.50 zł.

Wpisowe jednorazowe dla nowych członków wynosi 5 złotych.

Kto nie opłacił jeszcze składki lub nie poczynił dopłat na 1926 rok niech śpieszy z dopełnieniem tego obowiązku.

Składki członkowskie są małe, więc z uregulowaniem nie należy się ociągać.

Nadmieniamy wszystkim Panom młynarzom polskim, że istnienie Związku opiera się wyłącznie na składkach, wpłacanych przez członków. Istnienie i rozwój organu Związku „Młynarza Polskiego“ rzecznika postępu, techniki fachowej i obrońcy praw, postulatów i celów młynarstwa polskiego uzależnione jest wyłącznie od popierania i prenumerowania pisma przez wszystkich młynarzy i regularnego opłacania prenumeraty.

Prenumerata kwartalna wynosi dla członków 4 zł. a dla nie członków 6 zł.

Od stopnia regularnego wpłacania tych składek i prenumeraty zależnym jest byt Związku i dalsza egzystencja instytucji, mającej na celu stałą ochronę przemysłu młynarskiego, czuwanie nad jego rozwojem i dobrem swych członków.

Jeśli każdy z członków Związku nie będzie poczuwał się do obowiązku przesłania Związkowi należnej od niego składki i prenumeraty, jeśli będzie się z opłatą tych należności ociągał i liczył na to, że inni wpłacą i podtrzymają Związek, to przyczynia się **świadomie do upadku swej organizacji** zawodowej, a tym samym **nieświadomie przynosi samemu sobie niepowetowane szkody.**

Brak opiekuńczej ręki swego Związku, może dać się odczuć bardzo prędko i w wielu wypadkach.

Nie wątpimy ani na chwilę, że trwający kryzys w młynarstwie był główną przyczyną dotychczasowego braku wpływów z należnych składek, a nie brak zrozumienia o doniosłości i znaczeniu własnej organizacji. To nam daje pewność, że w momencie poprawienia się konjuktur w przemyśle młynarskim, stosunek pp. młynarzy do Związku ulegnie zasadniczej zmianie.

Niech więc każdy z Panów Młynarzy natychmiast po przeczytaniu zeszytu tego obliczy należną od siebie kwotę podług wyżej wskazanej tabeli i wpłaci należność do P. K. O. na conto czekowe Związku Młynarzy Polskich Nr. 1615.

PANOWIE MŁYNARZE POPIERAJCIE
WASZĄ ORGANIZACJĘ FACHOWĄ

kowe przyjęcie żyra jednego z poważniejszych i przez Szan. Dyrekcję uznać się mającego Banku prywatnego.

W uwzględnieniu naszych życzeń, Bank Polski listem swym z dnia 31 sierpnia r. b. Nr. 4823 przyznał dla wszystkich młynów trzech dzielnic Państwa specjalny kredyt w wysokości 4 miljonów złotych.

Termin kredytu ustalono na 3 miesiące, z prawem jednorazowej prolongaty na dalsze 3 miesiące przy spłacie 50% długu. Weksle z tytułu powyższego kredytu mają być wystawiane przez odbiorców młynów, względnie przez same młyny, opatrzone **żyrem Banku Gospodarstwa Krajowego, Państw. Banku Rolnego, lub też innego dobrego banku prywatnego. Niewyzyskany kredyt przez jakikolwiek z młynów może być wykorzystany przez inny młyn.**

Zażądano dokładnej repartycji kredytów z wymienieniem **banku żyrującego** oraz oddziałów, w których kredyty te będą przez młyny wykorzystane.

W związki z przyznanemi kredytami i koniecznością uzyskania żyra Banku Gospodarstwa Krajowego, stosownie do wymagań tegoż Banku, Związek Mł. Polskich zwrócił się do wszystkich większych młynów, o produkcji dziennej ponad 15 tonn o nadesłanie: 1) bilansu rocznego za ubiegły rok handlowy, podpisany przez firmę; 2) bilans brutto za ostatni miesiąc; 3) najnowszy odpis poświadczony z rejestru handlowego; 4) wyciąg hipoteczny, oraz odpowiedzieć na 8 pytań odnośnie brzmienia samej firmy, wartości budynków, asekuracji, obrotów, długów i t. d.

Po otrzymaniu powyższych danych i dokumentów, Związek Młynarzy Polskich takowe przedstawi Bankowi Gospodarstwa Krajowego dla uzyskania żyra i realizacji pożyczki. **F. Lewandowski.**

ZAŁOŻENIE ZWIĄZKU MŁYNARZY W GRUDZIĄDZU.

Dnia 31 sierpnia roku bież. odbyło się zebranie przedstawicieli przemysłu młynarskiego pomorskiego.

Po zagajeniu zebrania przez przewodniczącego p. J. Czarlińskiego, prezesa pomorskiej Izby P. H., i po złożeniu sprawozdania zastępcy dyrektora, p. M. Korytowskiego, z wyników dotychczasowej akcji w Warszawie w kierunku wyjednania u rządu ulg dla przemysłu młynarskiego, warunkujących wzmożenie rynków zbytu zagranicę, wywiązała się ożywiona dyskusja.

W wyniku tej dyskusji powzięto następującą rezolucję:

„Zebrani na posiedzeniu w dniu 31 sierpnia bież. roku przedstawiciele przemysłu młynarskiego północnej części b. zaboru pruskiego, zgodnie stwierdzili, że polski przemysł młynarski posiada przyrodzone warunki do doskonałego rozwoju i zajęcia jednego z przodujących miejsc w obrocie towarowym zagranicą drogą wymiany dóbr naturalnych w stanie daleko posuniętym ich przeróbki.

Zrealizowanie tak pojętych zadań przemysłu młynarskiego, będącego podstawowym elementem zagadnienia polskiej polityki gospodarczej zależne jest od ustosunkowania się czynników miarodajnych do nieodzownych potrzeb tego przemysłu idących w kierunku zahamowania dotychczasowej wymiany dóbr naturalnych zagranicą w stanie surowym oraz udzielenia państwowych kredytów obrotowych dla celów przetwórczych tego przemysłu.

Wobec tego, że urzeczywistnienie tych **postulatów wymaga jednolitej, skoordynowanej akcji wszystkich przedsiębiorstw,** reprezentujących branżę młynarską, uchwalają zebrani powołać do życia organizację przemysłu młynarskiego w postaci Związku Młynarzy z siedzibą w Grudziądzu. — W skład komisji organizacyjnej weszli pp. Engel, Mayer, Piotrowski i z urzędu p. M. Korytowski.

Jak widzimy z powyższego, młynarstwo pomorskie doszło ostatecznie do przeświadczenia, że są sprawy ogólne, **których korzystne załatwianie przez pojedyńczego młynarza jest zgoła niemożliwem,** na to muszą być powołane wspólne organizacje i solidarnie działające.

Dział Prawno-Informacyjny

KALENDARZYK PODATKOWY NA MIESIĄC WRZESIEŃ R. B.

Podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w miesiącu sierpniu, dla przedsiębiorstw obowiązanych do wpłat miesięcznych, płatny jest do dnia 15 września, a w terminie ulgowym do 29 września.

Druga połowa zaliczki na podatek od obrotu za II kwartał r. b. płatna jest do 20 września.

Podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i t. p. — w ciągu 7 dni po dokonaniu potrącenia.

Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w miesiącu wrześniu r. b.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 31 sierpnia 1926 r.
o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku.

W Dzienniku Ustaw Nr. 91 z dnia 31 sierpnia r. bież. zostało ogłoszone rozporządzenie o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku.

W artykule pierwszym powiedziano, że celem **zaopatrzenia** rynku wewnętrznego w przedmioty powszedniego użytku, tudzież **zapobieżenia i przeciwdziałanie zwyżce cen** na te przedmioty, upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych, **aby po wysłuchaniu opinji czynników fachowych** i w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych, regulował:

a) przemiał zbóż chlebowych i wypiek;
b) ceny przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, odzieży, obuwia, nafty, węgla i żelaza, w szczególności przez wyzna-

czanie cen tych artykułów na zasadzie kosztów produkcji i gospodarczo usprawiedliwionych kosztów wymiany.

Przytoczyliśmy w brzmieniu dosłownem artykuł rozporządzenia, który stanowi jego główną osnowę.

Artykuł drugi uzupełnia pełnomocnictwa, nadane ministrowi spraw wewnętrznych w tym sensie, że prawo regulowania cen przez ich wyznaczanie na przedmioty, może być w drodze rozporządzenia przekazywane wojewodom, lub komisarzowi m. st. Warszawy, a nawet władzom administracyjnym I instancji, jak również zarządom gmin wiejskich i miejskich.

Minister spraw wewnętrznych w Warszawie, a wojewodowie na obszarze podległych im województw wykonywują przysługujące, względnie przekazane im powyższe uprawnienia po wysłuchaniu **opinji czynników fachowych.**

Winni przekroczenia rozporządzeń, wydanych na podstawie cytowanego na wstępie rozporządzenia, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu, w myśl innych ustaw karnych, ulegną karze aresztu do 6-ciu tygodni, lub grzywny do 10.000 złotych.

Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu, na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny, karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad 3 tygodnie. Z karą może być połączona konfiskata przedmiotów, do których odnosi się czyn przestępny.

Właściwemi do orzekania są władze administracyjne I-ej instancji. W sprawach o przekroczenia cen władze administracyjne orzekać **będą po wysłuchaniu opinji Komisyj obywatelskich.**

Komisje te działać będą pod przewodnictwem delegata władzy administracyjnej i składać się będą z równej ilości przedstawicieli konsumentów, z jednej strony, i handlu, rolnictwa i przemysłu — z drugiej. Przeciw orzeczeniom władz administracyjnych I-ej instancji można w ciągu 7-miu dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu Sądowi powiatowemu (pokoju), który postąpi wedle przepisów postępowania, obowiązujących w I-ej Instancji Sądowej.

Rozporządzenie powyższe weszło w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie **traci moc** obowiązującą ustawa z dnia 29 grudnia 1925 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. Ust. R. P. Nr. 1 poz. 2), **treść której podawaliśmy w „Młynarzu Polskim" Nr. 1 z dnia 15 stycznia 1926 roku.**

Natomiast Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 10 lutego 1926 r. „o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz odzieży i obuwia przez wyznaczanie cen" (Dziennik U. R. P. Nr. 18, poz. 101 — patrz „Młynarz Polski" Nr. 5 z dnia 15 marca 1926 r., strona 7) — **zachowuje aż do odwołania moc obowiązującą,** o ile **dotyczy wyznaczenia cen** na przetwory zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów.

———

Przypominamy, że w myśl ważnego w dalszym ciągu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 r., mogą być wyznaczone ceny na wszystkie lub niektóre przedmioty powszedniego użytku, **po wysłuchaniu opinji miejscowej komisji do badania** cen — i że **władze administracyjne** I-ej Instancji **przed wydaniem orzeczeń karnych za przekroczenie,** przewidziane cytowanem rozporządzeniem, **powinny w każdej sprawie wysłuchać opinji Komisji do badania cen.**

Z czego wynika, że kompetencje komisyj fachowych i obywatelskich w dalszym ciągu są szerokie i bardzo ważne dla młynarstwa, nie należy je więc bagatelizować. Należy być zawsze zwartymi i gotowymi do pracy obywatelskiej i do obrony przemysłu młynarskiego.

Wskazanem byłoby **w ramach Oddziału skupić się, skoordynować wszystkie wysiłki ku skutecznej obronie.** Pamiętać należy, ażeby w komisjach fachowych i obywatelskich zasiadały jednostki, reprezentujące interesy młynarstwa zrzeszonego danego okręgu.

MIEJSKI PODATEK OD ZBYTKU MIESZKANIOWEGO W WARSZAWIE.

———

Jeszcze jeden podatek od lokali.

W Nr. 57 Dziennika Zarządu m. st. Warszawy zamieszczony został statut podatku od zbytku mieszkaniowego. Główne zasady podatku tego, wprowadzonego na r. 1926 na obszarze m. st. Warszawy, podajemy poniżej.

1. Przedmiot opodatkowania stanowią lokale mieszkalne, w których liczba pokojów mieszkalnych przekracza o jeden i więcej liczbę osób, zamieszkałych w lokalu. Służba domowa do liczby osób zamieszkałych w lokalu doliczana nie będzie, z wyjątkiem, gdy zajmuje ona oddzielny pokój, o charakterze pokoju służbowego z przeznaczenia, natomiast każde dziecko liczone będzie narówni z osobą dorosłą.

2. Do uiszczenia podatku obowiązani są lokatorzy główni.

3. Wysokość podatku od każdego pokoju mieszkalnego, przekraczającego ustaloną w p. 1 normę, wynosi za cały rok:

a) od pierwszego pokoju mieszkalnego, podlegającego opodatkowaniu — zł. 25;
b) od dwóch pokoi mieszkalnych, podlegających opodatkowaniu — zł. 60;
c) od trzech pokoi mieszkalnych, podlegających opodatkowaniu — zł. 120;
d) od czterech pokoi mieszkalnych, podlegających opodatkowaniu — zł. 220;
e) ponad cztery pokoje mieszkalne, podlegające opodatkowaniu — po zł. 75 od każdego pokoju mieszkalnego.

4. Od podatku wolne są między innemi:

a) lokale, zajmowane na hotele, domy noclegowe i pensjonaty;
b) lokale niezbędne do prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego, lub przemysłowego;
c) lokale w domach nowowybudowanych, nadbudowanych, lub też odbudowanych po dniu 1 stycznia 1919 r., a to zgodnie z p. c art. 23 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 2, poz. 6, r. 1922).

Pozatem w poszczególnych, zasługujących na uwzględnienie wypadkach Magistratowi przysługuje prawo stosowania ulg, względnie zwolnienia od podatku.

5. Terminy uiszczenia podatku, oraz sposób zawiadomienia płatników o wymiarze podatku ustali Magistrat.

6. Odwołania przeciw wymiarowi miejskiego podatku od zbytku mieszkaniowego wnoszone być mogą w ciągu dni czternastu od dnia następnego po doręczeniu nakazu płatniczego do władz nadzorczych za pośrednictwem władzy, która dokonała wymiaru.

Do skomplikowanego systemu podatków od lokali przybywa więc jeszcze jeden, nazwany podatkiem od zbytku mieszkaniowego. Trudno jest zrozumieć, dlaczego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zatwierdziło statut tego podatku, skoro właśnie rząd dąży do zunifikowania tego rodzaju podatków. Zapowiedziano bowiem ogłoszenie w najbliższym czasie dekretu o unifikacji wszystkich, zarówno państwowych, jak i komunalnych, podatków od lokali w jeden ogólny.

Podatek ten pod względem swojej wysokości nie jest ani zbyt uciążliwy, ani niebezpieczny, gdyż obejmuje szczupłą ilość lokali w mieście. Nie do pomyślenia jest, ażeby w momencie wprost głodu mieszkaniowego znalazła się duża ilość lokali, podpadających pod omawiany podatek.

Wątpliwem jest, czy kwota, ściągnięta podatku od zbytku pokryje koszta jego administracji.

UISZCZANIE PODATKÓW I OPŁAT W NATURZE ZBOŻEM I WĘGLEM.

W „Dzienniku Ustaw R. P." Nr. 89 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 sierpnia bież r., wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Ministrem Przemysłu i Handlu w celu wykonania ustawy z dnia 25 marca r. bież. o uiszczaniu podatków bezpośrednich i niektórych opłat skarbowych w naturze zbożem i węglem.

W myśl § 1 tego rozporządzenia poszczególni płatnicy mogą dobrowolnie, względnie pod przymusem uiścić ciążące na nich zaległości we wszystkich podatkach bezpośrednich, a z opłat skarbowych — w podatku spadkowym — w naturze zbożem i węglem.

Podstawowe ceny zboża (loco wagon stacji załadowania), miarodajne przy przyjmowaniu tegoż na poczet zaległych należności, oznaczać będzie Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i D. P. oraz Ministrem Przemysłu i Handlu na okresy 15-dniowe i ogłaszać je w „Monitorze Polskim".

Ceny te dla wszystkich województw, z wyjątkiem niżej wymienionych, ustalane będą:

a) dla żyta przy wadze 693 gramów w litrze (118 f. holend.), zanieczyszczeniu do $2^1/_2\%$, wilgoci do 15%.

Dla województw: wileńskiego, nowogródzkiego i poleskiego ceny będą ustalone:

a) dla żyta przy wadze 681 gramów w litrze (116 funtów hol.) zanieczyszczeniu do $2^1/_2\%$, wilgoci do 15%;

b) dla pszenicy przy wadze 731 gramów w litrze (124 f. h.), zanieczyszczeniu $2^1/_2\%$, wilgoci do 15%.

Ceny owsa będą ustalone jednolicie dla obszaru całego Państwa przy wadze 455 gramów w litrze (75,8 funt. h.) zanieczyszczeniu do $3^1/_2\%$, wilgoci do 15%.

Podstawowe ceny zboża ustalane będą na zasadzie danych, dostarczonych przez specjalnie w tym celu powołane komisje wojewódzkie.

Aczkolwiek rozporządzenie wykonawcze z dnia 6 sierpnia r. b. przewiduje możliwość zgłoszenia, względnie zajęcia na pokrycie wspomnianych zaległości: żyta, pszenicy i owsa, — niemniej jednak należy mieć na uwadze, że właściwe urzędy Intendentury Wojskowej będą upoważnione do odbioru wyłącznie żyta oraz owsa, a to zgodnie z wyjaśnieniem Departamentu VII Intendentury Ministr. Spr. Wojskowych z dnia 26 lipca b. r. L. 29 (32) Wydz. Żywnościowy. Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 25 sierpnia r. b. D. D. O. 6602/1 podało do wiadomości spis 31 kierownictw rejonowych Intendentury Wojskowej, sporządzony według poszczególnych D. O. K., które są upoważnione do odbioru od płatników żyta i owsa, oraz do wystawiania dowodów dostarczania zboża.

PRZEDŁUŻENIE TERMINU ULGOWEGO POBIERANIA KAR ZA ZWŁOKĘ.

Na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. i art. 7 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r., oraz celem zachęty do wczesnego wpłacania zaległości podatkowych, Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 26 sierpnia r. b. L. DPO. 6731/1 zarządziło co następuje:

1) Ulgowy termin pobierania kar za zwłokę w wysokości 2% od zaległości podatkowych, ustalony okólnikiem z dnia 30 lipca r. b. DPO 5934/1, przedłużony został do dnia 30 września r. b. włącznie.

II. Początkowy termin pobierania nadzwyczajnego 10% dodatku, o którym mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca r. b., odroczony został do dnia 16 września r. b.

Poczynając od tego terminu, t. j. od dnia 16 września r. b., nadzwyczajny 10% dodatek będzie pobierany bezwzględnie w myśl przepisów §2 wyżej powołanego rozporządzenia.

Budowa elewatorów zbożowych

BUDOWA ELEWATORÓW ZBOŻOWYCH.

Sprawą budowy elewatorów zajmował się Komitet Ekonomiczny Ministrów, który wysłuchał obszernego referatu p. Steczkowskiego, prezesa zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego, a dnia 8 września odbyło się specjalne posiedzenie międzyministerjalnej komisji, wyłonionej dla tej sprawy.

Wnioski Minist. Spraw Wewnętrz. idą w tym kierunku, by stworzyć jako jednostkę prawną organizację, w skład której wchodziłyby: państwo, związki komunalne, spółdzielnie, organizacje rolnicze, oraz handlarze zboża.

Nowa ta organizacja gospodarcza, oparta o Bank Gospodarstwa Krajowego, oraz o Bank Rolny, mogłaby wybudować sieć elewatorów zbożowych dla celów magazynowania rezerwy zbożowej na spożycie wewnętrzne, oraz dla celów eksportowych.

Elewatory zbożowe, mające powstać, byłyby dwóch typów: **małe bez urządzeń do czyszczenia zboża,** drewniane objętości 200 wagonów, urządzo-

ne w okolicach rolniczych, zwłaszcza na kresach wschodnich, oraz **wielkie elewatory** o pojemności 1000 wagonów budowane **w wielkich ośrodkach konsumcyjnych**, jak Warszawa, Łódź, Kraków, Lwów, Białystok ew. Dęblin (ze względu na bliskość okolic rolniczych) Lubelskie, Kieleczczyzna).

Wielkie elewatory posiadałyby urządzenie dla czyszczenia i sortowania ziarna i w razie nadmiaru zboża, zbędnego dla konsumcji wewnętrznej i zasiewu, byłyby magazynami eksportowemi.

Ze względu na znaczne fundusze, jakie musiałyby być zaangażowane w budowie tego rodzaju sieci elewatorów, sprawa cała jest przedmiotem specjalnych narad.

Zadaniem elewatorów ma być ułatwienie eksportu zboża, ułatwianie zaprowiantowania większych miast, centrów przemysłowych oraz armji, a przez osiąganie tych celów — korzystne wpływanie na rozwój produkcji rolnej, na ukształtowanie cen, przez rolników pobieranych.

Im większemi ilościami handel operuje, im większa jest produkcja w stosunku do miejscowego zaludnienia, tem bardziej potrzeba elewatorów odczuwać się daje.

Doniosłą rolę odegrają elewatory przy eksporcie zboża. Znaczenie elewatorów polega nietylko na centralizowaniu zapasów, gotowych do wywozu, lecz przedewszystkiem na korzystnym wpływie elewatorów na jakość towaru i na bezpośredniem polepszaniu tej jakości.

Obecnie zboże nasze uzyskuje za granicą cenę znacznie niższą, niż zboże wielu innych krajów; kupowanie go uważane bywa za interes ryzykowny, gdyż często bardzo towar nie odpowiada próbce. Wysyłki często bywają stawiane do dyspozycji, co tamuje ruch kolejowy, a zatem utrudnia eksport. Zboże bywa źle czyszczone, o niedostatecznej wadze gatunkowej i niedostatecznie suche.

Wspomniane wady właściwe są przedewszystkiem towarowi, skupowanemu przez handlarzy od drobnych rolników. Przy dzisiejszej organizacji naszego handlu zbożowego najbliższem do ideału jednolitej partji, byłoby zboże nabyte na jednym folwarku. Trochę dalszą od ideału będzie partja wyprodukowana na kilku blizkich folwarkach zwłaszcza położonych w jednej okolicy, o jednakowym klimacie, jednakowej glebie i kulturze. Sto wagonów zebranych z różnych okolic, z różnych gleb i z różnych folwarków, pomimo najsumienniejszego czyszczenia i wszelkich starań producentów, będzie dla wprawnego odbiorcy nosiło cechy partji niejednolitej, gdzie każdy wagon, lub kilka wagonów, jak to powiadają, będzie z innego zbioru.

Dla dzisiejszego młynarstwa, zalecającego budowę młynów automatycznych, taka partja przedstawiać będzie mniejszą wartość niż gdyby była ściśle jednolitą.

Uzdrowić nasz handel zbożem i zorganizować go na modłę europejską może tylko planowo zakrojona organizacja całej sieci elewatorów.

F. Lewandowski.

Rynek zbożowy.

	2/IX	10/IX	15/IX	UWAGI
Warszawa				
pszenica	42.5—43.50	41.50—44.—	43.00—46.00	cena stacja załadowcza
żyto	30.5—31.25	31.00—32.50	32.—33.	" " "
mąka żytnia „0000" 50%	60.—	57.—	57.—	*) loco Warszawa
otręby żytnie deta	21.—	21.—	21.—	
jęczmień (browarny)	31.75	31.00—32.00	31.—32.	franko stacja załadowcza
owies	26.—27.75	27.00—28.75	27.—28.	" " "
mąka sitkowa i razowa	—	—	—	
Poznań				
pszenica	41.75—44.75	41.25—44.25	42.—45.	loco stacja załadowcza
żyto	30.—31.—	30.00—31.00	31.—32.	" " "
jęczmień (browarny)	29.50—32.—	30.00—33.00	31 —33.5	" " "
owies	24.75—25.25	25.00—26.00	25.—27.	" " "
mąka żytnia 70%	48.25	48.21	48.25	" " "
otręby żytnie	20.25—21.25	21.00	20.50—21.50	" " "

*) Ceny podane za 100 kg.

Rynek pieniężny od 2/IX—15/IX 1926 r.

	2/IX	5/IX	10/IX	12/IX	15/IX
Dolary Stanów Zjednoczonych	8.98	8.96	8.94	8.94	8.96
Funty angielskie	43.80	43.70	43.70	43.70	43.69
Franki szwajcarskie (za 100 fr.)	174.70	174.—	173.90	173.89	173.90
Franki francuskie "	27.30	27.20	27.20	26.90	26.26
Korony czeskie (za 100 koron)	26.72	26.74	26.75	26.80	26.78

Pytania i Odpowiedzi

Pytanie Nr. 126.

Odbiór luźnego ziarna i ważenie.

Otrzymuję codziennie wagonowo luźne ziarno, które musi być zaworkowane, zważone i przewiezione na skład lub dalszej wysyłki. Odbiór jest mozolny i kosztowny. Przy wagonie ustawia się dziesiętną wagę. Jeden robotnik trzyma na wadze worek, drugi nasypuje ziarno głęboką łopatą, trzeci zawiązuje worek i odwozi na taczce do śpichlerza, gdzie z pomocą czwartego układa worki w zwały. Tych 4 robotników zużywają na wyładowanie jednego 15-tonowego wagonu i zaworkowanie po 100 kg worków 3 godziny, albo przy 75 kg. workach (owies) 4 godziny. Jakie mechaniczne urządzenia są odpowiednie do powyższej roboty i ilu potrzeba robotników?

St. Mich z Cieśle Wielkie.

Odpowiedź.

W zależności od sytuacji mogą być rozmaite mechaniczne urządzenia bardzo korzystnie zastosowane: a) pneumatyczny odbieracz-podawacz przez samoczynną wagę workującą i kontrolującą; potrzeba 2 robotników; na godzinę może odebrać 1 do 3 wagonów; b) przy pneumatycznym podawaniu ziarna do odpowiednio wielkich komór silosowych można opróżnić nawet 10 wagonów na godzinę, poczem ziarno przeczyścić na sitowialni, dosuszyć, zważyć i t. d., zaworkować w wolnym czasie; c) ziarno ręcznie opróżnić łopatami do obok zagłębionego w ziemi sąsieku o pojemności kilku wagonów każdy, ze skośnego dna podają ziarno ślimacznice i podnośniki na sitowialnie magazynowe, lub bezpośrednio na samoczynne rejestrujące wagi z przyrządami do workowania, a nawet do zaszywania worków napełnionych. Dwiema łopatami można upróżnić wagon w ciągu 12—15 minut bez wytężenia; workowanie, ważenie i zaszywanie mechaniczne wymaga obsługi 1 człowieka, który odbierze na godzinę około 180—200 worków i wyśle takowe po taśmowym transporterze do przewoźnego podawacza z napędem elektrycznym, podającego worki na żądaną wysokość przy układaniu w zwały, obsługiwanego przez 1 robotnika.

Najracjonalniejszy jest pneumatyczny (może być przewoźny) odbieracz-przenośnik, podający na (również przewoźnę) samoczynną, rejestrującą wagę workującą, przyczem 1 człowiek w wagonie i 1 człowiek przy workownicy do zawiązywania worków (mogą obsłużyć motokompreror) opróżnia wagon i napełnia 100—150 worków w ciągu 30—40 minut. Do odstawiania lub układania w zwały worków potrzebne są urządzenia i obsługa, jak zaznaczono poprzednio. — Do naszych warunków byłoby wskazane odbieranie ziarna do silosu i workowanie etc. w wolnym czasie.

Inż. W. K.

Pytanie Nr. 127.

Ciemna, źle piekąca się mąka i pękający chleb.

Często słyszy się narzekania na ciemną, źle wypiekającą się mąkę, gorzko smakujący i popękany chleb, co starają się tłumaczyć porośnięciem zboża lub obecnością w ziarnie dzikiego, t. zw. psiego czosnku. Oczyszczalnia ziarna może być znakomicie uposażona, łuskarka — doskonała, jednak przy obecności czosnku, balja szmirglowa wkrótce się załoja i obłuskarka przestaje zupełnie spełniać swoje zadanie, a ryflowane walce stają się zasmarowanemi. Czego nie dokonano w oczyszczalni, to nie daje się nijak uzupełnić na maszynach mielących, a gdy znajduje się w ziarnie czosnek, to działanie młyna staje się niemożliwem. Jedyny ratunek polega na usunięciu czosnka i szkodliwych porostów przez obłuskiwanie ziarna. Ponieważ ziarnka czosnku i porostów posiadają taką samą wielkość, co ziarna zbożowe, więc sita i trycze wybrać ich nie magą, nawet przez silniejszy od normalnego prąd powietrza w wialniach ziarnowych (tararach) skutku nie osiąga, pomijając stratę odrzuconych przytem ziarn jadalnych.

W. St. z Bugaju.

Odpowiedź.

Do wybrania zaznaczonych chwastów i przymieszek służą jedynie i zupełnie skutecznie mechaniczne wybieracze (po niemiecku „Aurlesetisch"), stosowane powszechnie w kaszarstwie do wybierania kamyczków i gatunkowania ziarn podług ciężkości i twardości, które należy ustawić przed maszynami obłuskującemi. Przy tej sposobności muszę zaznaczyć, że młynarze-kaszarze, którzy przecie pochodzą z młynarzy-mączarzy, a nigdy odwrotnie, daleko właściwiej orjentują się w sprawach gatunkowania i oczyszczania ziarna od młynarzy zwykłych, bowiem podstawą kaszarstwa jest właśnie dobre obłuskanie, uzależnione od jak najdrobiazgowszego pogatunkowania ziarna, co odnosi się nietylko do pszenicy i żyta, ale do wszelkich innych europejskich i zamorskich zbóż. Nawet w najmniejszej kaszarni, choćby przerabiającej owies, nie można obejść się bez choćby jednego wybieracza, zaznaczonego wyżej, i kaszarz należycie ocenia znakomite usługi tych maszyn. Tegoroczne sprzęty obfitują w czosnek, chwasty i różne porosty, każdy więc młynarz, czy kaszarz będzie miał wiele kłopotu z przerobieniem ziarna na mąkę, czy kaszę, o ile nie będzie posiadał zaznaczonych wybieraczy mechanicznych.

Wybieracz musi być ustawiony przed obłuskującą maszyną, której balja szmerglowa, ani walce rzutujące nie będą załojone, a wszelkie narzekania na gorzkawy, popękany chleb, na ciemną i źle wypiekającą się mąkę zupełnie nie dadzą się słyszeć.

Inż. W. K.

WYKAZ SKŁADEK WPŁACONYCH W 1926 R.

(Ciąg dalszy).

Centrala: **St. Sejmann,** — w/m; **P. Kowalski** — „Marcelin"; **A. Golde** — Bielsk-Podlaski; **J. Bursztejn** — Bielsk-Podlaski; **M. Kurzawiński** — Rossosz; **A. Holcman** — w/m.; **A. Józefacki** — Janów Podlaski; **D. Wulfert** — Łomna; **St. Macura** — Białaczów; **Z. Zalewski** — Mińsk Maz.; **A. Fryze** — Garbów; **W. Klemin** — Liw; **J. Ciesielski** — Chodzca-Górna; **Fr. Lorentz** — Pruszków; **A. Gołaszewski** — Sielce; **„Młyn Młodzowy"** — Radomsk; **F. Celinski** — Ciechanów; **B. Kozłowski** — Szczytno; **Fr. Kołodziejski** — Kurowo; **W. Ożdzeński** — Skarżysko; **St. Antonowicz** — Kalisz; **F. Sikorski** — Ciechanów; **J. Radzymiński** — Mdzewo; **T. Jarosławski** — Rejowiec Lub.; **Młyn Udziałowy** w Szadku; **W Rogawski** — Celigów; **M. Pankrac** — Czernikowo; **J. Jarosławski** — Tuligłowy; **St. Iwański** — Korytnica; **J. Bamberski** — Uniejów; **Neumann i Ska** — Biała; **Sukcesorowie Gustawa Krause** — Pabianice; **T. Fabjan** -- Grodzisk; **A. Gorczyński** — Modzele; **G. Jadachowski** — Radzymin; **Administracja Maj. Szelągówki** — Tykocin.

Oddział Sierpecki: **J. Ososski; B. Pniewski.**

Oddział Błoński: **P. Mellup.**

Oddział Rypiński: **H. Gede.**

Oddział Gąbiński: **St. Hojnacki.**

Oddział Sieradzki: **W. Tyliński.**

WYKAZ PRENUMERATORÓW, KTÓRZY OPŁACILI PRENUMERATĘ.

(Ciąg dalszy).

A. Adamus — Talkowo za III i IV kwartał 1926 r.

A. Bromowicz — Radom za $^1/_2$—3-go i IV kwartał 1926 r.

J. Berliński — Dzbanki za III i IV kwartał 1926 r.

A. Cugier — Poniec za III kwartał 1926 r.

L. Dancygier — Kalisz za III kwartał 1926 r.

B. Dzikiewicz — Góra Kalwarja za III i IV kwartał 1926 r.

T. Fabjan — Grodzisk za 1926 r.

J. Gruszka — Jankowice za II kwartał 1926 r.

A. Gorczyński — Modzele za III kwartał 1926 r.

St. Iwański — Korytnica za cały rok 1926.

T. Jarosławski — Rejowiec Lub. za cały rok 1926.

J. Jarosławski — Tuligłowy za cały rok 1926.

St. Krzywiec — Ryki za III kwartał 1926 r.

J. Korwin-Pawłowski — Plisa za III kwartał 1926 roku.

S. Krupski — Oleszów za II i III kwartał 1926 r.

A. Kulczyński — Krobia za III kwartał 1926 r.

K. Klenke — Dubienka za III i IV kwartał 1926 r.

W. Koesche — w miejscu za II i III kwartał 1926 roku.

P. Kowalski — Marcelin za 1926 rok.

J. Lisiecki — Garbów za I i II kwartał 1927 r.

T. Łychowski — Rzuców za I i II kw. 1926 r.

St. Markowski — Politowizna za I i II kwartał 1926 roku.

B. Matuszewski — Strzałkowo za III kwartał 1926 r.

Wł. Malarski — Boleścice za I i II kwartał 1926 r.

A. Mielnik — Nowostawce za III kwartał 1926 r.

T. Ostrowski — Gostynin za III i IV 1925 r. i cały 1926 r.

J. Okoń — Majdan Nepryski za I i II kw. 1926 r.

J. Pałaszewski — Przasmysz za III i IV kwartał 1926 roku.

W. Rogawski — Celigów za III i IV kwartał 1926 roku.

T. Raszyński — Okonin za IV kwartał 1926 r.

Wł. Różański — Łódź za IV kwartał 1926 r.

J. Skalski — Nowe za II i III kwartał 1926 r.

J. Szulc — Rutka za III i IV kwartał 1926 roku.

Sukcesor G. Krause — Pabjanice za 1926 r.

T. Tomaszewski — Bobra Wielka za I kwartał 1926 roku.

J. Thiem — Murowana Goślina za III kwartał 1926 roku.

W. Tyliński — Sieradz za cały 1926 rok.

M. Więczuk — Zamość za III kw. 1926 r.

C. Willenberg — Maków za III i IV kwartał 1926 rok.

Wł. Woźny — Zieleniec za III i IV kwartał 1926 roku.

Zarząd Młyna w Suchodole za III kwartał 1926 roku.

Wydawca: Związek Młynarzy Polskich (Stanisław Pytlewski). **Redaktor:** Marjan Rutkowski.